Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	August 2024-juni 2026
Institution	Handelsgymnasiet Lolland-Falster
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Tysk fortsætter B
Lærer(e)	Betina Rohrbeck og Signe Arvedlund
Hold	24hx4ty1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Land und Leute – Grundforløb
Forløb 2	Türken in Deutschland - **EKSAMENSEMNE**
Forløb 3	Familienunternehmen - **EKSAMENSEMNE**
Forløb 4	Deutsche Wirtschaft. Geschäftssprache und Geschäftskultur.
Forløb 5	Traumreisen und Touristenfallen – **EKSAMENSEMNE**
Forløb 6	Die DDR - **EKSAMENSEMNE**
Forløb 7	Beziehungen - **EKSAMENSEMNE**
	Alles in Allem https://allesinallem.systime.dk/?id=1 Min læring: Tyskgram Basis og Grundbog https://app.minlaering.dk/bog/10 https://app.minlaering.dk/bog/24
	Ordbogsøvelser, verber, underordnede konjunktioner og verbets placering, ordstilling i hoved- og ledsætninger, substantiver og artikler (min læring), kasus, personlige, possessive og relative pronominer

Forløb 1	**Land und Leute** – Grundforløb
Forløbets indhold og fokus	Holdet har arbejdet med generel viden om Tyskland og med tysk mentalitet, traditioner til påske og jul. Lige efter grundforløb, var holdet på studietur til Rügen i 3 dage. I den forbindelse arbejdede de med Landkort og lille rejsefilm om Rügen.
Faglige mål	• redegøre på tysk for kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 • Ordforråd og taletræning
Kernestof og anvendt materiale	Brainstorm: Was weißt du schon über Deutschland? Quiz Gruppeopgave: Præsentation af en delstat, seværdigheder og virksomheder *Deutsche Mentalität* Folge 16 – Deutschlandlabor. DW.de + quizlet til træning af ordforråd. Permalink: https://p.dw.com/p/1HUTh Tekster om Bundespräsident og Bundeskanzler-in med opgaver https://www.zdf.de/kinder/logo/bundespraesident-104.html Typisch dänisch – typisch deutsch https://dd.systime.dk/?id=173
Anvendt tid	
Arbejdsformer	

Forløb 2	**Türken in Deutschland**
Forløbets indhold og fokus	Hovedfokus har været på tyrkiske gæstearbejdere. Hvordan var forholdene i Tyskland, da gæstearbejderne, heriblandt de tyrkiske, kom til Tyskland? Hvilke udfordringer stødte de på og da familierne senere kom til Tyskland og i hvilket land og hvilken kultur følte de sig hjemme? Ud over at arbejde med teksterne, har holdet trænet tyske udtryk ved hjælp af forskellige øvelser, beskrevet billeder og begreber, "gættet" hvad der sker i filmen Almanya, arbejdet med udtrykket "Heimat", og arbejdet med forskellige opgaver til filmen Almanya.
Faglige mål	– forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier – føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med – anvende relevante lytte- og læsestrategier samt relevante mundtlige og skriftlige kommunikationsstrategier – redegøre på tysk for kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 – søge og anvende relevant tysksproget materiale på internettet samt dokumentere anvendelsen heraf
Kernestof og anvendt materiale	**Kernestof:** Dokumentar: *DOKU-Film: Vom Gastarbeiter zum Nachbarn – 50 Jahre deutsch-türkisches Abwerbeabkommen*, Politik direkt. Film: *Almanya – Willkommen in Deutschland* af Yasemin Samdereli, 2011 med opgaver. Tekst: *Der Bahnhof* von Aysegül Acevit, (2008), Hier ist meine Heimat, Kirsten Blume og Mette Hermann, Tyskforlaget, 2011 Eleverne fra D: *BioNTech und das berühmteste Vakzin aller Zeiten* (tilrettet tekst med opgaver) Skriftlig opgave til denne tekst også: Ordtræning, tekstforståelse, hjælpeverber, artikler. *Grenzenlos Pop*: *Elif aus Berlin* | PopXport , DW.de https://youtu.be/ATOF3-ONJDI?si=cTOPrDcCVDIYfg1g **Supplerende stof:** PowerPoint: Türken in Deutschland/ Migrationsland Deutschland. Hintergrund
Omfang	7 moduler á 90 min.

Forløb 2	**Familienunternehmen**
Forløbets indhold og fokus	Fokus er på kendte, gamle tyske familievirksomheder. At de har været vigtige for Tyskland, at der kan være fordele og ulemper ved at have/eje/arbejde i en familievirksomhed. Viden om deres produkter og ved enkelte om deres reklame/målgruppe. Udover at arbejde med teksterne, har holdet præsenteret en person, øvet Redemittel til Zusammenfassung og lavet et resume, de har lavet deres egen Haribo-Werbung og været til jobsamtale i Haribo, hvor læreren var tysker fra HR., de har trænet gættestrategier, og andre læsestrategiver og generelt trænet relevante ord og vendinger med forskellige metoder.
Faglige mål	• læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster • redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt • føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter • anvende en grundlæggende viden om kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i andre lande
Kernestof og anvendt materiale	**Kernestof:** Kun eleverne fra D: *BioNTech und das berühmteste Vakzin aller Zeiten* Film: *Die Dasslers – Pioniere, Brüder und Rivalen*, CFU Og opgaver til filmen. Aldi: Analyse af reklamen *Weihnachten mit Kai die Karotte* Film: *Aldi-Brødrene*. Tysk dokumentardrama fra 2018 på CFU og opgaver til filmen. *Aldi-Gründer: Zwei Brüder revolutionierten die Supermärkte* Af Leoni Schmidt, 2021 Filmen: *Die Haribo-Story*. *Aldi-Spot sorgt bei Frauen für Begeisterung – "Was geht denn bei euch?"* Wastson.de, 6.12.2021, tilrettet som eksamenslignende opgave Vi talte om eksamen i klassen og brugte denne på første år til at se, hvordan en eksamenstekst og -opgave kan se ud og hvad der forventes. **Supplerende materiale:** PowerPoint: Familienunternehmen og liste over de største familievirksomheder. PowerPoint: Familienunternehmen. Ein Überblick
Omfang	10 lektioner á 90 min.

Forløb 4	**Geschäftssprache und Geschäftskultur**
Forløbets indhold og fokus	Som grundmateriale i forløbet er *'Im Unternehmen'* på Systime blevet benyttet, og eleverne har arbejdet med afsnittene 'Siezen und Duzen', 'Videomaterial' og 'Korrespondenz', hvor virksomhedens kommunikation med særlig vægt på grundlæggende faste udtryk i 'forespørgslen', 'tilbuddet' og 'ordren' er blevet øvet. Der er hovedsageligt blevet arbejdet med den første halvdel af den regelmæssige forretningsgang; 'Anfrage', 'Angebot' og 'Auftrag', PowerPoint omkring temaet *'Siezen und Duzen.* Eleverne også arbejdet med tyske reklamer fra *Der Spiegel*, som de har analyseret med specielt henblik på brugen af henholdsvis 'du' og 'De'.
Faglige mål	• føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med • anvende grundlæggende erhvervsrelateret terminologi og fraseologi i arbejdet med virksomhedens eksterne kommunikation, mundtligt og skriftligt.
Kernestof og anvendt materiale	'Duzen und Siezen' Easy German: https://www.youtube.com/watch?v=R7DKffk25_g *'Sollten Kunden geduzt werden?'* https://www.mdr.de/nachrichten/deutschland/wirtschaft/einkaufen-supermarkt-moebelhaus-kommunikation-kunden-100.html Wirtschaft einfach erklärt: https://www.zdf.de/kinder/logo/wirtschaft-einfach-erklaert-100.html IBog Unternehmen, Systime, Sita Hessenbruch og Maren Erhardt https://imunternehmen.systime.dk/?id=134 Anfrage Angebot Auftrag Personlige pronominer Ejestedord Amanda macht sich stark für „Weihnachten im Schuhkarton"
Omfang	6 moduler á 90 min.
Arbejdsformer	Klasseundervisning, projektarbejdsform, gruppearbejde, skriftligt og individuelt arbejde og rollespil

Forløb 5	**Traumreisen und Touristenfallen**
Forløbets indhold og fokus	Formålet er at eleverne skal få et større kendskab til forskellige tysktalende lande, herunder Østrig og Schweiz. Målet er i den forbindelse at styrke elevernes interkulturelle kompetence. Derudover vil de lære om turisme og masseturismens negative indvirkninger særligt på miljøet i tysktalende bjergregioner.
Faglige mål	- forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier - læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster - føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter - udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks - redegøre på tysk for kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 - anvende en grundlæggende viden om kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i andre lande
Kernestof og anvendt materiale	Fokus: Wien, reisen, Tourismus Lydfil + Transkription:*Tessie aus Wien* Fra Audio Lingua, 2020: URL https://audio-lingua.ac-versailles.fr/spip.php?article6932 Videoreklame Österreich ist Lebensgefühl-serien: *Austria is just Lebensgefühl: Hidden Gems das ganze Jahr. URL* https://youtu.be/pvD5MMecIUs?si=O2_kkeJ5MD-ObCiB Fra Holidays in Austria Videofilm: *Mit dem Panorama-Zug durch die Schweiz – Von Zürich über St. Moritz bis nach Tirano* | ARD Reisen. 7.8.2024. URL: https://youtu.be/LG-Bf4tR_x0?si=bY2OpaVm26so18qi Dokumentar: *Ansturm auf die Alpen – Massentourismus am Berg* – WDR Doku. 29.8.2023. URL: https://www.youtube.com/watch?v=wU94MvC_UDY&t=1667s Digt og digtanalyse*: Wintersport* af Erich Kästner. Artikel*: Tourismus in den Alpen in Gefahr?* Afleveringssæt (Grammatik, ordforråd, skrivning, læsning, tekstforståelse) Ilsa Wrede, 6.11.2023. Deutsche Welle.
Omfang	11 moduler á 90 min.
Arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, parøvelser, bordøvelser, bordfremlæggelser

Forløb 6	**DDR**
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb arbejder holdet med DDR-tiden i Tyskland. Fokus er Jugendkultur. Derfor indgår der flere elementer, der kredser om, hvordan det var at være barn/ung i DDR-tiden. Bl.a. skal eleverne lære om ungdomsorganisationen FDJ og læse samt analysere ´Mitgliedskarte für Jungpioniere´. Desuden har de arbejdet med filmen "Das schweigende Klassenzimmer". I arbejdet med filmen fik eleverne introduktion til forskellige grammatiske aspekter af tysk; regelmæssige verbers bøjning, ledsætninger samt possessive pronominer ud fra en funktionel grammatisk metode, hvor eleverne skulle bruge grammatikken til at tale om filmen på forskellige måder. Ydermere eksamenstræning, da de fik mulighed for at fremlægge en eksamenstekst.
Faglige mål	- forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier - læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster - redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt - føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter - udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks - redegøre på tysk for kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945
Kernestof og anvendt materiale	**Kernestof:** Die FDJ einfach und kurz erklärt: https://youtu.be/OI2Lwe76gZM?si=swiTEe58SFNhmNfp FDJ und Jungpioniere- opgaver hertil Film: *Das schweigende Klassenzimmer* von Lars Kraume og arbejdsopgaver til filmen. Tekst med et vidneudsagn: *Simone* Skriftlig aflevering lavet som mundtlig øve-prøve med fremlæggelse Portalen: https://www.zeitklicks.de/ddr/alltag/jetzt-erzaehle-ich/simone Tekst *Kruso* (2014) – uddrag. Lutz Seiler URL: https://niemalsvergessen.systime.dk/?id=173#c512 **Supplerende stof:** Arbejde med nøglebegreber: Warschauer Pakt, Sozialismus, Planwirtschaft usw.
	7 moduler á 90 minutter

Arbejds-former	Gruppearbejde, klasseundervisning, parøvelser, bordøvelser, individuelle fremlæggelser

Forløb 7	**Beziehungen**
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb har eleverne arbejdet med temaet Beziehungen. Teksterne i forløbet kredser på forskellig vis om relationer og møder mellem mennesker, samt de udfordringer der kan ligge, når mennesker indgår i relationer sammen. Det drejer sig både om kortere relationer eller møder og længerevarende og dybe relationer mellem mennesker. Fælles for disse møder og relationer er, at de på forskellig vis griber ind i menneskers liv og ændrer deres skæbnes gang. Derudover har forløbet også handlet om relationer mellem lande, folk og politiske relationer. Grammatisk har eleverne arbejdet med possessive pronominer og ordstilling i ledsætninger.
Faglige mål	- forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier - læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster - redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt - føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter - udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks - redegøre på tysk for kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 - anvende en grundlæggende viden om kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i andre lande
Kernestof Og anvendt materiale	**Kernestof:** Tekst: *Potsdamer Strasse* af Anja Tuckermann, 2001. Fra bogen: Berlin von Wort zu Ort v. Ove Rimi Andersen og Poul Husum, Gyldendal, 2007. Tekst: *Streuselschnecke* af Julia Frank, 2000. Systime. URL: https://dd.systime.dk/?id=160#c1039. Tekst: *Wie der Opa, so der Enkel* af Lea Flechter, 2018, Systime. URL: https://werbinich.systime.dk/?id=154 Sang: *Lieblingsmensch*. Namika. URL: https://genius.com/Namika-lieblingsmensch-lyrics Zeit Sprachen: „Freundinnen und Freunde finden“. 2021. URL: https://www.deutsch-perfekt.com/deutsch-hoeren/freundinnen-und-freunde-finden . Netflix: ”Love is blind Germany”. Første og andet afsnit af tv-serie. 2025. Tilgængelig på netflix.dk.

	Reiseinger, Eva: "Österreicher*innen und Deutsche haben eine einseitige Liebesbeziehung." 2021. URL: https://www.deutschlandfunknova.de/beitrag/journalistin-oesterreicher-innen-und-deutschen-haben-eine-einseitige-liebesbeziehung. **Supplerende stof:** Easy German: "Friendships in Germany | Easy German 404". 2022. URL: https://www.youtube.com/watch?v=BPVFfbX2Ew0. Petrowitz, W. (2017). 1. Landeskunde – Österreich und Wien. I *Aus aktuellem Anlass*. Systime. https://ausaktuellemanlass.systime.dk/?id=128. Redemittel, ordforrådstræning, faste vendinger, lave datingprofiler til deltagerne i Love is Blind og kahoot.
Omfang	
Arbejds-former	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, individuelle fremlæggelser.